

### **МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПОБУДОВИ АЛГОРИТМУ РОЗРАХУНКУ НОРМИ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА НА ВКЛАДЕНИЙ КАПІТАЛ СИСТЕМОЮ ПІРАМІДИ ДЮПОНА**

В нинішніх умовах господарювання практично припинився процес оновлення основних фондів. Знос основних фондів в ряді галузей становить 70-80%. Це свідчить про зниження технічного рівня та конкурентноздатності виробництва. Україна має потенційні можливості для ефективного освоєння зовнішніх інвестицій у сумі 2-2,6 млрд. дол. США за рік. Така сума достатня для оновлення пріоритетних галузей економіки впродовж 5 років. При орієнтації на власні інвестиції процес реконструкції триватиме більше 20 років. Це кризовна ситуація. Тому, необхідно активізувати внутрішні інвестиційні можливості.

Одною з таких можливостей є використання ефективних і відносно точних методів розрахунку фінансових прибутків на вкладений капітал. Така система розроблена фахівцями концерну «Дюпон» і відома як «піраміда Дюпона». Система показників Дюпона в першу чергу дозволяє досліджувати здатність підприємства ефективно генерувати прибуток, реінвестувати його, нарощувати обороти.

При фінансовому аналізі, якщо розглядати фінансові показники ізольовано один від одного, часто буває важко виявити критично-наслідкові зв'язки, тому, високий ступінь вірогідності їх невірної інтерпретації. Необхідно віддавати перевагу не окремим показникам, а їх системам, які складаються з набору окремих показників, зв'язаних між собою в логічно смислові ланцюжки. Кожен подальший показник витікає із попереднього і ця послідовність повинна бути логічно обґрунтована.

Нижче висловлюється алгоритм розрахунку прибутку на вкладений капітал на основі піраміди Дюпона з метою розробки програми для використання на ЕОМ.

Розрахунок здійснюється такими кроками на прикладі даних наведених у [1]. Розрахунки виконані у тис. грн.

#### **Крок 1.**

Обчислюється виробнича собівартість продукції.

На основі балансу вона дорівнює 27000.

#### **Крок 2.**

Обчислюються збутові витрати, також на основі балансу - 1695.

**Крок 3.**

Обчислюється комерційна собівартість

$$27000 + 1695 = 28695$$

**Крок 4.**

Обчислюється вартість продажу продукції.

Вона дорівнює 42000.

**Крок 5.**

Обчислюються податки.

Вони дорівнюють 11205.

**Крок 6.**

Обчислюється чистий прибуток.

$$42000 - 28695 - 11205 = 2100$$

**Крок 7.**

Обчислюється норма прибутку від продажу.

$$(2100 : 42000) * 100 = 5\%$$

**Крок 8.**

Обчислюється оборотний капітал.

$$\text{Гроші (663)} + \text{Дебітори (1722)} + \text{Запаси і витрати (7912)} = 10297$$

**Крок 9.**

Розраховуються виробничі активи.

$$\text{Основний капітал (17490)} + \text{Оборотний капітал (10297)} = \text{Виробничі активи (27787)}$$

**Крок 10.**

Розраховується оборот виробничого капіталу.

$$42000 (\text{Вартість продажу}) : 27787 (\text{Виробничі активи}) = 1,51 \text{ раза}$$

**Крок 11.**

Обчислюються норми прибутку на вкладений капітал.

$$5\% (\text{норма прибутку від продажу}) * 1,51 (\text{оборот виробничого капіталу}) = 7,55\% (\text{норма прибутку на вкладений капітал})$$

На основі даного алгоритму виконується програма розрахунку ефективної норми прибутку на вкладений капітал і досягаються умови комплексного стратегічного розвитку підприємства у ринкових умовах.

***Література:***

1. Пушкар М.С. Контролінг. Монографія. - Тернопіль, 1997. - стор. 134-135.